

ONBEŞ GÜNLÜK

NELER DÖNÜYOR?

Bir şeyler dönüyor ortalıkta. Birbirinden ayrı, kopuk görünen olaylar giderek bir-birine eklenip bir tablo meydana getirir gibi. Önce ordu üst kademelerindeki olaylar var. Henüz bir sonuca varmamış, Ağustos'tan önce de varmayacak gibi. Demirel - Türkeş ikilisinin ordu üst kademelerini kendi politikalarına uygun biçimde ayarlamak, yani kendi politikalarına yakın kişileri oralara getirmek istek ve girişiminde oldukları basında o kadar yazıldı, tekrarlandı ki, artık bir sırmaktan çıktı. Yalnız, Demirel ve Türkeş neden böyle bir ayarlama yapıyorlar? Bu soru ve cevabı üzerinde durulmuyor. Geçmiş aylarda Demirel ve Türkeş'in sıkıyönetim ilanından yana oldukları, Milli Güvenlik Kuruluna bu öneriyi getirdikleri, ama kabul etmedikleri çok yazıldı. Ordu mensuplarının sıkıyönetimden yana olmadıkları, Genel Kurmay Başkanı Sancar'ın karşı çıktığı söylendi. Şimdi Demirel - Türkeş ikilisi ordu üst kademesinde, sıkıyönetimden yana çıkacak, hatıf gerekli görüldüğünde yeni bir 12 Mart dönemini açacak bir kadro mu oluşturmak istiyor?

İkincisi, büyük burjuvazinin tutumu git-tikçe sertleşiyor. İşverenlerin dayanışmasından, «lokavt gücünün grev gücünü açacağı gün»den söz ediliyor. Yan ödemelerle paydos edilmesi, ücretlerin işverenlerce saptanması, grevlere karşı dayanışma fonu kurulması, 30 günden fazla kıdem tazminatı verilmemesi, sadece işkolu düzeyinde toplu sözleşme yapılması ve kamuoyunda işverenler lehinde yoğun propaganda yürütülmesi konularında kararlar alınıyor. İşverenler yalnızca kendi aralarında dayanışma ve tedbirler alma ile böyle bir uygulamayı yürütebilirler mi? Sıkıyönetim, askeri bir yönetim çok uygun düşmez mi işverenlerin -burjuvazinin- bu yürütmek istediği politikaya?

Bir de tam bugünlerde CHP'nin gençlik kollarına ait olduğu söylenen bir «gizli rapor» çıkarıldı ortaya. «Muhbirlik» kokan bir rapor. Bu rapor sadece parti içi hızipler mücafesine ilişkin ve yönelik mi? Raporun okunmasında üst yöneticiler de bulunmuş ve hiç ses çıkarmamışlarmış. CHP'yi sol kanat-
(Devamı 2. sayfada)

DİSK: BUGÜNDEN YARINA

Behice BORAN
Genel Başkan

Bilinen ve bizim de vurgulayarak sık sık tekrarladığımız bir doğrudur: Sosyalizm için mücadele uzun soluk, direniş isteyen bir mücadeledir, aceleciliğe hiç gelmez. Hareketin niteliği bu olunca, mücadelenin yürütülüşünü her zaman ve öncelikle uzun vadeli açıdan değerlendirip yönlendirmek gerekir. Güncel, hatta günlük pratiğin hedef ve yöntemlerinin de bu uzun vadeli görüş açısından saptanması şarttır.

Ne var ki, bir doğruyu bilmek ve kabul etmek ile onu pratikte tutarlı bir biçimde uygulamak her zaman birlikte gitmez. Verilen yaşıyan günlük mücadelenin ısı ve heyecanı içinde uzun vadeli görüş ve mücadele çizgisi dikkatten kaçabilir, kaçması olağandır. Hele uzun vadeli hedef ile kısa vadeli hedef birbirleriyle çelişir ise.

Sosyalizm için mücadelede böyle durumlarla karşılaşılması nadir değildir. Bazen, yıllar boyu sabırlı uğraş ve çetin mücadelelerle elde edilmiş belli konulardan bilerek bir süre vazgeçilir. Kazanımların uzun vadede hareket içinde korunabilmesi için böyle yapılır. O an için zor bir iştir bu. Hele bu uğraş ve mücadeleyi özverilerle yürütmüş ve başarmış olanlar için. Ama işte, sosyalistlerin uzun görüşlü, uzun soluklu, dayanıklı olmaları bu gibi durumlarda kendini gösterir.

Açıklamaya çalıştığım durum, «kazanılmış mevzileri terkediş» değildir. Böyle bir değerlendirme yanlışdır. Yapılan iş, hareketin hedeflerini daha üst bir düzeyde ve daha geniş çapta gerçekleştirebilmek için eylem ve örgütleniş biçimini karşılaşılan somut durumlara göre değiştirmek, ayarlamaktır.

İşçi sınıfının politik ve sendikall hareketinde birliği sağlamanın gereği çok belirtilir. Kuşkusuz, doğrudur. Ne var ki, her iki harekette de birliğin oluşturulması düm düz bir çizgi üzerinde ilerleyen uyumlu, düzenli bir süreç değildir. Sallantılı ve çekişmeli olması olağandır. Özellikle çalkantılı ve çekişmeli olan dönemlerde hareketin uzun vadeli bakış açısını ve buna göre izlenmesi gereken çizgiyi günlük pratikte somutlaştırabilmek hayati bir önem taşır.

Türkiye işçi sınıfının ilerici sendikall hareketi bugün böyle çalkantılı, sallantılı bir dönem yaşamaktadır ve uzun vadeli çizgiyi günlük pratikte somutlaştırmak görevi nor-

mal zamanlarda olduğundan daha büyük bir önemle ön plana çıkmaktadır. Bu görev, sosyalistlerin görevidir.

Daha önceki bir yazımda işaret ettiğim gibi, DİSK üst yönetimi örgüt yapısını CHP' lileştirme yönelimindedir. Bir yandan, başında sosyalizmle ilgisi olmayan, hatta karşı tavırdaki olan yöneticilerin bulunduğu sendikaların Konfederasyona katılması ve yöneticilerinin üst kademelerde yer almasıyla DİSK'in örgütsel niteliği sulandırılırken, öte yandan, sosyalist sendikaları örgüt dışı bırakmak veya eritmek girişimleri başgöstermiştir. Yazıda bu konuya değinen paragrafı şu cümle ile bitirmiştim: «Türkiye İşçi Partililer DİSK'in ilerici niteliğine halel vermeden, bu niteliği daha da geliştirerek, işçilerin DİSK'in çatısı altında toplanmaları çabası içindedirler».

Türkiye İşçi Partililer hiç yılmadan, tüm oyunları boşa çıkararak bu çabayı sürdürecektir.

Görev ikilidir: 1) İşçi sınıfının sendikall hareketinin birliğini DİSK içinde gerçekleştirmeye çalışmak; 2) DİSK'in ilk kuruluş ilkelereinden sapmasını önlemeye, önlemekten öte, bu ilkelere pratikte somutlaşmasını sürekli geliştirmeye çalışmak. Her iki görevin başarılması bu doğrultuda mücadelenin sürdürülmesiyle gerçekleşecektir. Sosyalistler bugüne kadar bu doğrultuda çalıştıkları gibi bundan böyle de aynı çizgide çalışacaklardır.

Başka çözümler ancak, DİSK bütünüyle DİSK olmaktan çıktığı ve işçi sınıfının sendikall hareketinin yararını gerektirdiği takdirde düşünülebilir. Bugün böyle bir durum yoktur.

Geniş anlamıyla politika, somut durumların ve koşulların somut tahliili ile varılması gerekli hedefe götürülecek gerçekçi yolu saptamaktır. Pratikte izlenecek çizgi ve uygulanacak taktikler nesnel durum ve koşulların olanakları ve sınırlamalarıyla çerçevelenmiştir. Verili nesnel duruma pasif olarak uygulanmaz, ama, kişilerin ve örgütlerin iradi mücadeleye ve eylemlere böyle bir tahliille saptanan çerçevelenme göz önünde tutularak hesaplanır ve yürütülürse ancak başarıya ulaşır. Bugün değilse, yarın. Sosyalistler yarınlaraya yöneliktir. Geçmişten oluşup gelen bugünü yarınların ışığında değerlendirirler. Bugün kaybedilmiş gibi görünen şeyler yarın daha üst bir düzeyde ve daha geniş çapta kazanılır.

N. Varay
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmıştır

ÖRGÜT HABERLERİ

Merkez Yönetim Kurulunun Kutlaması

Merkez Yönetim Kurulu 15 - 16 Mayıs günlerinde yaptığı toplantıda, 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI VE PARTİNİN BİRİNCİ KURULUŞ YILDÖNÜMÜ çalışmalarını dolayısıyla yerel örgütleri tebrik etme kararı aldı.

Genel Sekreterin yerel örgütlere genelleme ile ilgili kutlama söylene :

"Bütün İl ve İlçe başkanlıkları ve Parti Temsilciliklerine :

Partimiz bir yılını arkada bıraktı. Çark Basak'ta belirtildiği üzere birinci yılın son haftası ard arda toplantılar ve kutlama gecesi ile çalışmaların doruk noktası oldu. 1 Mayıs işçi bayramı ve Partinin birinci kuruluş yıldönümü dolayısıyla İstanbul Spor ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen toplantı her bakımından başarılı geçti. Merkez Yönetim Kurulu, izleyen herkesin övgüyle süzünü ettiği bu toplantının hazırlanması, düzenlenmesi, yürütülmesi ve güvenliğinde görev alan, koro ve folklor ekipleri ile katkida bulunan, bütün yerel örgütlerimiz tekdik ve tebriklerinin iletilmesini kararlaştırdı.

Bu görevi, aynı duyguları paylaşan bir arkadaşınmız olarak zevkle yerine getiriyorum."

GENEL BAŞKAN'IN TURİZM-İŞ KONGRESİNE MESAJI

Turizm - İş Sendikası 7. Dönem Merkez Genel Kuruluna Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice BORAN'ın gönderdiği mesaj :

Turizm - İş Sendikası 7. Dönem Merkez Genel Kurulu Kongre Başkağhna Çınar Otel Kongre Salonu Yeşilyurt - İstanbul

Faşist tirmanın hızlandırıldığı ve bu yönde tertip ve baskıların geliştirildiği günlerde yapılmakta olan Genel Kurul çalışmalarına, işçi sınıfının bütün bu tertip ve baskılara boğuşarak bilince ve gücüyle bu işi başarıyla başlatır dilerim.

Behice Boran
Türkiye İşçi Partisi
Genel Başkanı

İşçi sınıfının gündekal birliğini sağlamak yolunda partilerin tutumu

Son günlerde kongresini yapan Türk - İş'in içindeki ayrışık durumu, bağlanmış sendikaların tutumunu ve DİSK içinde bir süredir devam eden oluşumları, bütün bunların yakın ve uzak perspektifteki muhtemel sonuçlarını dikkatle izleyen ve inceleyen Merkez Yönetim Kurulu'muz 16 Mayıs günü son toplantısında;

Partinin kuruluşundan beri bütün Türkiye İşçi Partilerine benimsenip sürdürülmekte olan -işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK içinde ve DİSK'in kuruluş amaç ve ilkelere doğ-

rutlusunda gerçekleştirileceği- ilkesini, (buğün DİSK üst yönetime egemen görünen zihniyetin ve bu zihniyetin temsilcisi olarak Partimize ve DİSK içinde partilerin ağırlıkta bulunduğu sendikaların karşı su andaki özel tutum ve tavırları ne olursa olsun) ısrarla savunulmaya devam edilmesini gerektirğini saptamış bulunmaktadır.

Bütün Partiller, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da bu saptama doğrultusunda hareket edeceklerdir.

Parti yayınları örgüte % 25 indirimli gönderilecek

Şimdiye kadar süreli - süresiz bütün Parti yayınları Örgütümüzde yazılı fiyatları gönderilmek üzere, yerel örgütlerimiz de bu fiyatta göre bordyrolanılmaktadı. İster istemez gözetim kaçabilen sayın ve hesap yantıcıları ve bazı yayınlarımızın yerel örgütlerimizde bulundukları yerdeki kısıtlamaları nedeniyle belli bir yüzde tanınarak satılma olmasının kullanılması yerel örgütlerimizde üst kurullarla tam fiyatı ödemekte zorluka karşı karşıya bırakıyordu.

Bu durumu gözönüne alan Merkez Yönetim Kurulu Mayıs başından itibaren yayımlanan Parti yayınlarında geçerli olmak üzere bunların Örgüte % 25 indirimli olarak gönderilmesini kararlaştırmıştır. İlerimiz bu % 25'in 5'ini kendilerine alıyop onlar da bağlı ilerlerine % 20 indirimli olarak göndereceklerdir. Doğrudan Genel Merkez'e bağlı ilçe ve yayınları % 25 indirimli olarak alacaklar-

dır. Bu karara göre bir ilçemiz örneğin -5- liralık bir yayını, gene üzerinde fiyatın satılacak, ancak bağlı olduğu İl örgütüne bu kitap için +4- lira ödeyecektir. İl ise Genel Merkez'e aynı kitap için 375 kuruş ödeyecektir. Doğrudan Genel Merkez'e bağlı ilçe ise Genel Merkez'e aynı kitap için 375 kuruş borçlanacaktır.

Yukarıda belirtilen fiye açıkları kapandıktan sonra yerel örgütlerimizde aradıkları indirimlerden dolayı para birikirse bu para doğrudan o kademenin gelir hesabına yayını getirilerek kaydedilecektir.

Merkez Yönetim Kurulu, yalnızca, zaten çok düşük bir fiyatla satılmakta olan Çark Basak'ta indirim kuralının dışında tutmuş, Çark Basak'ın satılan her sayfa için, bundan önce olduğu gibi ilçe ve illerimiz üst kurullarına 150 kuruş ödemeye devam edeceklerdir.

YAYIN SORUMLUSU VE MUHABİRLER

Parti süreli - süresiz, doğrudan ve dolaylı yayınlarının düzgün ve süratle dağıtımı ve toplanan satış parasının belli aralıklarla üst kademelere aktarılması, illerde basın bürosu sekreteri veya ona yardımcı olarak seçilecek belli bir «yayın sorumlusu» arkadaşın sorumluluğunda yürütüleceği gibi ilçelerde de aynı görev, böyle bir yayını sorumlusunun sorumluluğunda yürütülecektir.

Aynı biçimde, İl ve İlçelerde aynı kişi veya seçilecek başka bir arkadaş, Partinin yayını organ Çark Basak'ın, gerekse yayınlanması düşünülen diğer Parti yayınlarının muhabiri olarak görev alacaktır. Bu arkadaş, yöresel olarak meydana gelen olaylar ve Par-

ti'yle ilgili haberleri yanıstmak üzere çalışacaktır. Fotoğraf makinesi olan ve fotoğraf çekmesini bilen arkadaşların fotoğrafı da tesbit edilecek ve olaylar haber halinde getirilecek, Parti Genel Merkezine gönderilecektir.

Kuşkusuz gönderilecek bütün yazı ve fotoğrafların yayınımlarına mümkün olmayacaktır. Ancak bütün bunların arşivlenerek ilerde kullanılacağı ve Genel Merkezde görevli arkadaşlara belirli konuları ele almada yardımcı olacak gözönünde tutulacak bu konu üzerinde yönetim kurulunca titizlikle durulması ve görevin dikkat ve titizlikle ve zamanında yerine getirilmesi gerekmektedir.

NELER DÖNÜYOR?

[Başarfağ' 1. sayfa] Birleşsinler. Yına de tam boy açış faaliyetleri yapacaklar. Türkiye İşçi Sendikası 1973 sonlarında daha sol kayması, halk kitleleri daha ilgilensinmiş olarak çıktığı gibi, o gündün bu güne kadar da aynı doğrultuda hızla gelişti. 1 Mayıs'da yünbinlerin yürüyüşü. Türkiye İşçi Partisi'nin kendini kabul ettirmiş. Her iki oğu üzerinde de burjuvazi düşüncü, hesaplarınm tutmayacağına hissediyor. Türkiye aski Türkiye değil, bir iki yıl önceki bile değil. Ne iş, ne de dış koşulların teşişime geçit vermiyor.

Aynı ayrı alanlarda, kendi çevreleri içinde oluşur görünen bu olaylar dizileri aynı çizgiye yöneldi mi?

YAZ AYLARI ÖRGÜTLERİNE KAMPANYASI

İl temsilcileri toplantısında ıleri sürülen düşünceleri ve Merkez Örgüt bürosunun raporuna dayanarak Merkez Yönetim Kurulu'muz, «Parti Örgütünün, özellikle işçilerin yoğun olduğu baz illerde işçilerin olan bir düzeye ulaşmış bulunudun» ve yaz aylarında «parti örgütlenmesini artık sanayi bölgeleri dışında da yaygınlaştırmak için belli bir penişmeye geçileceğini saptamış bulunmaktadır. Bu, aynı zamanda Partimizin «eşleşim yasası uyarınca seçtirme katilma hakkını» elde etmesini de sağlayabilecek ve Parti örgütünün «belli bir gelişmeye eriştiğini» ısıretli olacaktır.

Bu nedenle, 30 Eylül 1976 sonuna kadar bütün kurulları olmak üzere bütün üye ve aday üyelereimizin yazın örgütlenme çalışması için girecekler, bu kampanyada bütün görev alacaklar veya bu alana katılmak istemiyorsa, aşağıda gösterilecek biçimde filen görev alacak arkadaşlarımızı yardımcı olacaklardır.

a) Örgütlenme kampanyası sırasında, Merkez Örgüt Bürosu raporuna uyarınca belirli illerimizin bütün ilçe kurullarını (tamamı olarak ya da teşekküllü hale getirilmesi, bunlara ek olarak yeniden bazı yerel örgütlerin de tam teşekküllü olarak kurulması planlanmıştır bulunmaktadır. Bu çalışmalar, başka Merkez örgüt bürosu üyeleri olmak üzere belli bölgelerde belli arkadaşlarımızın sorumluluğunda yürütülecektir.

Bütün İl ve İlçe yönetim kurullarımız, Parti temsilcilerimiz ile üye ve aday üyelerimiz «Genel Merkez geçit örgütlenme görevlisi» olarak görevlendirilen ve bu safatlarıyla gereğinde bölgelerindeki kural ve üyeleri Genel Merkez adına görevlendirilecek olan bu arkadaşlarımızı yardımcı olmağa görevlendirilir.

Bu arkadaşlarımız ve kampanya sırasında görevlendirildiğimiz bölgedeki örgütlerimiz durum özel mektupla bildirilmisştir.

b) Örgütlenme çalışmalarıyla filen görev alamak için bütün üye ve aday üyelerimizin yıllık izinlerini Haziran - Eylül ayları arasında denk düşürmelerini gerekecektir. Ayrıca yıllık izinleri veya okullarının tatili sırasında memleketerine geçecek arkadaşlarımızın nasıl ilçe ve ilçelere gideceklerini şimdiden bağlı oldukları kurullara bildirecekler-

dir. Bununla birlikte, kendileri gitmeyecek olsalar bile en üst örgüt kurulmasını il ve ilçelerde ilgilikli oldukları ve Partimize sempatan olup il ve ilçe kurullarında görev alabilecek tamamlık il mektupları da daha yakından temas kuracakları ve bu tamamlıkların isim ve adreslerini de bağlı oldukları yönetim kurullarına bildireceklerdir. Bunlar için özel «anket formları» düzenlenip basılmırmız örgüte gönderilmiz bulunmaktadır. Bu formların üye ve aday üyelerce doldurularak derhal genel merkeze gönderilmesi gerekmektedir.

c) Yaza aylarına yer değıştiren üye ve aday üyelerimiz, eğer gittikleri yerde örgütümüz varsa, orada bulduklarını sürece o örgütümüzün «konuk, üye ve aday üyesi olarak o örgütün emrinde görev alacak, çalışacaklardır.

Bağılı oldukları yönetim kurulları yer değıştirecek aday üyelerin gittikleri örgütte tanınması için ilçe (veya ilin) müdürü ile müdürlü ve adaylerin resmî yazışmalarına bir tanıtma belgesi düzenleyip, aday üyelerce, gittikleri örgüt, yönetim kurulu üye, aday üyenin konuk olarak bulunduğui süredeki çalışmalarını dikkatle izleyecek ve aday üye ayıldiktan sonra bağlı olduğu üst kurula onun hakkındaki kanatlerini yansıttacaklardır.

Böylece üye ve aday üyelerimiz kısa süreli zorunlu yer değıştirmeleri sırasında Parti çalışmalarına aksatmadan devam edebilecekler, diğer yandan Parti de kendilerinden özellikle yaz ayları örgütlenme kampanyası sırasında yararlanmaya devam edecek gibi bu aday üyelerimiz hakkında daha iyi bir kanaat edinebilecektir.

d) Yaza ayları örgütlenme kampanyasının malı bakımından desteklenmesi için ayrı ve yalnızca bu kampanya ile ilgili olarak «özel bağ maktuzu» basılmaktadır. Bu bağ maktuzları yakında örgüte dağıtılacaktır. Bu maktuzlarla doğrudan Genel Merkez adına para toplanacak ve toplanan para derhal üst kurullar yoluyla Genel Merkez'e iletilecektir.

Koşullarının elvermemesi dolayısıyla örgütlenme kampanyasında filen görev alamayacak olan bütün arkadaşlarımız, bu kampanyayı finansane edecek olan bağış kampanyasında görevli olacaklardır.

Basın-yayın organlarında çalışan partililerin durumu

Partinin süreli süresiz, doğrudan ve dolaylı yayınlarının istenilen doğrultusunda en etkin bir biçimde yayınlanmasını ve yayını sürdürülmesini yukarda belirtilen çalışmaya bağlı, olduğu gibi Partinin doğrudan veya dolaylı yayını olmayan diğer basın yayın organlarında çalışan partili arkadaşlarımızın da, buldukları konumda, yararlanarak elden geldiğince Parti örgütlerini ve çalışmalarını buldukları organlarda, yansıtmaları önem kazanmaktadır. 24 saat partili olmayan da bir-gerçi olan bu çalışmaları sırasında partiller özellikle sahip veya sahipleri arasında buldukları, yazı kuruş, seçici kuruş, devamı yazar vs., otma yoluyla yönetim ve yürütümünde filen söz sahibi oldukları süreli ve süresiz yayınlarda, dergi ve kitap yayınımları ve yayınlarını Parti görüşleri doğrultusunda olabilmeleri için bütün olanakla-

rını sonuna kadar kullanmak durumundadır. Bunun gerek ve önemini gözönüne alan Merkez Yönetim kurulu aşağıdaki kararı vermişir.

«Parti üyelerinin, Partinin basın organları dışında, çalıştıkları, yazı yazdıkları süreli ve süresiz yayınların parti görüşleri doğrultusunda çalışabilmeleri için bütün etki güçlerini kullanmalı gerektirğine; Parti görüşleri doğrultusunda ve partililerin doğrudan gözetim ve denetimi altında çıkan yayınların bütün partililerince benimsenerek, ancak böyle yayımları yazı, haber, abone bulma, dağıtım ve satım gibi çalışmalar katkida bulunulmasına; bu nitelikte olmayan veya kavuşturulamayan yayımlarda parti üyesinin çalışması, yazı yazmasının, yayını - dağıtım alanına göre yetkili organın bilgisi ve gerektiginden onay; ilçe mümkün olabileceğine» karar vermiştir.

Bütün üye ve aday üyelerimizin bu karar doğrultusunda hareketleri Yönetim kurullarınca titizlikle takip edilecektir.

İzmir İl Örgütü Tütün işçilerine bildiri yayınladı

Nisan-Mayıs ayları, bütün üreticilerinin elinden ancak maliyeti kadar bir fiyatla satılan alınan tütünün islenerek ihracata hazırlanması, işçiler, sağlık koşulları yeterince işletmelerinde, toz duman içinde 40 lira ile 70 lira arasında değişen brüt ücretlerle çalışıyorlar. İşçilere uygulanmış bir, geçmişte pamuk tarlalarında çalışan zenci kölelere uygulananın farkıdır.

Yıllarca, parti sendika çembere ve patron baskını altında bulunan tütün işçileri kırıdanmaya başladı. Avusturya Tütün, Sunel, Tiacret, Kavalalı, Sark Tütün ve Karagözele Tütün işletmelerinde çalışan işçiler düşük ücretleri ve üyesi olmadıkları sari Tek Gıda - İş Sendikasına keşillen adidatları protesto etmek için işi bıraktılar.

Türkiye İşçi Partisi İzmir Örgütüne bu konuda daha önceden yayınlanan bildiriye şöyle denilmektedir :

«TÜTÜN İŞÇİSİ ARKADAŞ SİZLER HER YIL OLDUĞU GİBİ BU YILDA, 6-

600 yapraklarını hünerli ve çalışkan ellerinizle işliyordunuz. Elimizden geçen her tütün yaprağı, sırtınızda taşıdığınız her balığ patronun milyonlarına milyonlar eklemektedir. Patronlar rahat odalarında otururken, sizler, sağlığa aykırı, ağır şartlar altında boşa toğlunuya çalıştırılıyorsunuz. Çoğunuzun aldığı ücret bir kilo et parası bile değil.

Tütün üzerine patronların sömürüsü çok yönündür. Sözümlü tütün ekicisi köylüden, tütünü işleten işçiyeye kadar devam eder.....

Patronlar bir yandan sizleri bu kadar ucuz çalıştırdırken, diğer yandan ücretlerini yüksek oluşundan yalınıyorlar. Ve yalan söylüyorlar. Onlar ellerinden gelse, güçleri yetse, sizleri, hiç ücret vermedik çalıştırmak isterler. Fiyatlar almış başını giderken, bir kilo kuru soğann fiyatı on lira olmuştun, işçi ücretlerinin yükseltiliğinden söz etmek sahitekairlik.

Bütün bunlar yetmiyor muş gibi, işverenzide patronların usuşu ustabaşlarını küfür ve hakareterine geçiş gerek zorunda kalıyorsunuz.....

Bütün bunlar sizlerin sırtından daha çok kazanmak isteyen patronlara karşı ör-

gütlü mücadele etmemesinden doğmaktadır. Bu haksızlıklara, sömürüye karşı çıkalm. Patronlarla iştirahli yapan, onların sözünden dışarı çıkmasını sendikalar karşı mücadele edelim. Üyesi olmadığınız halde sizden adepde kestireni sarı Tek Gıda - İş sendikası, sıkılaştı olduğunuz ücretleri patronlarla birlikte respit ediyor. Bu patron sendikasını sırtınızdan silkup alın. Daha fazla haraş vermeyin. Sizle sormadan iş yapmayın, sözümlü geçeceği devrimci sendikalar üye olun.

KARDEŞLER, BU DÜZEN KAPITALIZA DÖZÜNDÜR. Bu düzen işçilerin, emekçilerin düzeni değildir. Sözümlü biraz daha azıtmak, daha iyi yaşayabilemek için sizinle omuz omuza mücadele edecek olan DİSK'e bağlı devrimci sendikalar üye olun. Bu sözümlü düzeni değıştirmek ve işçi sınıfının kendi düzenini kurmak için TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNDE ÖRGÜTLENİN.

YAŞASIN DEVRİMCI SENDİKALAR - YASASIN DİSK YAŞASIN SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA UGRUNA MÜCADELEMİZ YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ.

Partimizin toplum yaşamı içinde etkin bir güç haline gelebilmesinin ve bu etkinliğini sürekli arttırabilmesinin temel koşullarından biri çalışma ekiplelerine dayalı eylemini gerçekleştirebilmesidir.

Partimizin tüzüğünün 38. maddesine göre, çalışma ekpleri aynı zamanda eğitim birimleridir. Diğer parti çalışmalarında eğitim çalışmalarının da olacağı temel budur. Eğitime eylemin yan yana gelebilmesi, kaynaşabilmesi en iyi çalışma ekpleri yoluyla sağlanabilir.

Anek somut durumun da bize gösterdiği gibi çalışma ekplerinin kurulması zaman almaktadır. Bütün parti örgütlerimizde çalışmaları ekpler temelini oluşturmuş, örgütlenmesinin de gelişmesine bağlıdır. Bu nedenle ekpler ve aday ekpler için esas olarak çalışma ekpleri içinde yapılması gereken eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır. Eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır. Eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır. Eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır.

Ek çalışmaları yürütülecek Parti eyleminde ilçe merkezini fonksiyonu yönetim ve denetim merkezi olmalıdır. Parti organlarının kararı ile düzenlenecek zorunlu durumlarda tüm ekplerin bir araya gelmesi de kongreleri yoluyla sağlanır. Kaldı ki bu dahki klostürdür. Tüzüğümüzün geçici ilçe başkanımızın 600'ü geçmesi halinde kongreler daha önceden il yönetimin kurulmasını saptayacağı esasları içinde seçilen delegelerle yapılır.

Genel tüzüğümüzün 38. maddesi hükmüne ilçe merkezinde düzenlenecek periyodik toplantılar esas olarak çalışma ekpleri başkanlarıyla yapılacaktır. İlke olarak eğitim çalışmalarında ilçe yönetimin kullanılmasında büyük yararlar vardır.

Partideki eğitim çalışmalarını kademelendirilmesi zorunluluğu tartışılmayacak kadar açık ve kesin bir doğrudur. Ancak buradaki kademelendirme işlevi smif kökenlerine ya da ileri sürülebilecek bazı ölçülerle göre değil, Partinin örgüt kademelendirilmesinin uygun bir kademelendirme olacaktır.

Parti örgüt yapısı içinde temel eğitim birimleri, eğitim ilk kademesi çalışmalarını ekpleridir. Nitekim çalışma ekplerinin kurulması ve görevleriyle ilgili genelgede çalışma ekpleri aynı zamanda eğitim fonksiyonu da görebilirler, ekplerde görev alacak ekplerin birlesiminde bu çalışmalar da yapılabilir. Eski ekplerin biling düzeyinin yükselmesini sağlayacak bir bileşim göz önünde tutulur, demektedir.

Burada ekbin biling düzeyinin yükselmesini sağlayacak bileşim kavramı üzerinde durmak gerekir. Ekplerde eğitim görevinin başlarıyla yürütülmesi bütün ekplerin sorumluluklarıdır. Ancak, ekpler için eğitimle dolayısıyla ekplerin kurulmasını isterse kavuşabilmesi için çalışma ve yaşamaya gerekli kurulların ekplerin gerekli durumlarda takviye edilmesi zorunludur. Diyeim ki bir çalışma yeri veya bölgesinde ekpler kadar önemiz vardır.

TEMEL EĞİTİM BİRİMİ ÇALIŞMA EKİBİ

Amam üyeleri kurullar ekpler ilk dönemlerde eğitim çalışmalarını başlatmaları sürdürülmesi gibi kendisinin isteneni bazı görevleri yerine getirecek durumda olmayacaktır. O takdirde bu ekplerin çalışma yerini bölgenin içindeki ilçe ya da aday ekplerle takviye edilmelidir. Ekpler çalışması mutlaka sorumlu ve görevli olduğu yere yönelik yapılmalı, eğitim çalışmalarında ekbin çalıştığı yerin sorunlarına ve ekbin yapısına bağlı olarak ekpler içinde sürdürülmelidir.

İlçe yönetiminin eğitim çalışmalarında düzenli görev: Çalışma ekplerinin çalışmaları organize edip yönlendirmek kontrol etmek, ortaya çıkan sorunları çözmek ve ist organ veya organlarla ekpler arasındaki ilişkileri çözmek için denetim fonksiyonunu sağlamak.

Partimizin tüzüğü böyle bir Parti ve böyle bir parti çalışmalarını öngörmektedir. Bu hedefleri yani çalışma ekpleriyle parti çalışmalarında hedefine hemen ulaşılmasını geçici çizimlerin zorunlu kıldığıdır. Parti ilçe çalışmalarında karşılaşılan aksaklıkları büyük ölçüde bu somut durum sonuçlarıdır.

Bazı örgüt birimlerinde bütün ekplerin ve aday ekplerin periyodik olarak ilçe merkezi kezdinde toplanması tek tek ekplere görev verildiği tüm ekplere ve aday ekplere birleştirilerek yapıldığı bu bağlamda durum özel bir durumdur. Ve her yeni ilçe örgütlerinin zorunlu olarak yapacağı, süresinin kısıtlı olması için elden gelen çabayı göstermemiz gereken bir başlangıç durumudur.

İçinde bulunulan özel ve zorunlu duruma ve ortaya çıkan sorunlara bu bilingle yaklaşmak ve gene bu bilingle çözüm aramak gerekmektedir. Bunun tersine olarak özel ve geçici durumu esas olarak almak bizi, yurtdışı merkez verilen lokal sorununda olduğu gibi çözümsüz çıkmaz yollara götürür.

Gene sorunlara bu bilingle yaklaşmak demek bazı söz konusu örgüt birimlerinde tüm ilçe ekplerinin katılımıyla eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır. Eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır. Eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır. Eğitim çalışmalarını ekplerimiz yapmalıdır.

Parti eylemini ve ona temel olan sosyalist dünya görüşünü kitlelere iletmeye, benimsetmeye yeni üyeler sempozyanlar kazanmak Parti üyelerinin aslı görevidir. Bu görevin yerine getirilmesi için Parti eğitim çalışmalarını bakımından birinci görev Program ve Tüzüğün incelenmesi öğrenilmesidir. Program ve Tüzük belli ölçülerde ayarlanarak ekplerde ve ilçelerde okunmalı ve ilçe önlenmelidir. Bundan sonra gelen sürekli ve öncelikli görev Partinin sürekli ve süresiz, doğrudan ve dolaylı yayınlarını dikkatle izlemesi, okunması, kavranmasıdır. Parti politikasını günlük yaşama sokabilmek için ilk ve temel şartı bunlardır. Bu tutum alışkanlık haline getirilmelidir. Parti merkez yayın organı Çark Başak gazetesini her üye mutlaka dikkatle okunmalı, neyin için yazıldığını ilçe kavrmalıdır. Ayrıca gazetesinin her sayısını kavrulmuş çalışma ekplerinde, ya da o ilçe örgütünde en önemli görülün yazılarıyla gündem maddesi haline getirilip üyelerle birlikte okunmalı ve ilçe anlaşılması sağlanmalıdır. Partinin her çıkan yaygın örgün eğitim broşürleri bütün ekplere, ellerine geçtilinde vakit geçirilmemesi okunmalı ve çalışma ekbinde veya ilçe gündem maddesi yapılarak ilçe önlenmesi sağlanmalıdır. Eğitim ilk kademesinde mutlaka, o kademe tarafından önerilen eylemlerin, eyleme katılanlara eylemin özelliklerini, örgütlenme ve faaliyet alanı bünyesine ilgili bir noktaya gelmelerinin tesbiti, aynı zamanda bu örgütlerin mücadelerinin bir üst düzeye çıkarılması sorunu gündeme getirmektedir. Bu ise, birer kitle örgütleri olarak sendikalar, öğretmen - memur - teknik eleman - dernek ve birliklerinde, mahalli dernekler ve kooperatiflere uygulanması ve yanlış çalışma anlayışlarının tesbitini ve birer sapa haline gelmiş olan görüşlerini sosyalistlere yararşı bir şekilde kitle örgütlerinde silinmesi çalışılması zorunlu kılmalıdır.

Çalışma ekbinin (henüz kurulmuşsa ilçe) eğitimini bir başka sürekli gündem maddesi, ekbin ilçe) görev alanından başlayarak ve Parti çalışmalarına ilişkin göre ağırlik ve öncelik tanıyarak yurt ve dünyadaki gelişmelerin yorumlanmasıdır. Parti yayınları bu açıdan da ilk basvuracak kaynaklar durumundadır.

Ekplerimizin parti için genel bilimsel sosyalist eğitimlerini sağlaması ve boyunca daha ileri bir düzeye çıkarılması için ilçe kitaplarının kurulması ilk adımdır. İlçe yöneticileri ve ekpler başkanları ekplerin bütün özellik ve ihtiyaçları ile tanıyan kişileri ekplerde okuma çalışmalarını teşvik etmeli, yönlendirmeli, eyleme en büyük katkıyı sağlamasına çalışmalıdır.

Bugün belli örgütlerimizde çalışma ekplerinin henüz kurulması aşamasında olması eğitimin gereken verimlilik, etkinlikle yapılmasını aktsatmaktadır. Çalışma ekpleri kuruldukları ekpler ekpler ekplerine ve ekpler içinde yapılacaktır. Ancak bu sayede Parti görüşü kitleler içinde doğru ve etkin olarak yayılabilir. Aynı zamanda Parti üyelerinin, bilimsel sosyalizmi hayatın içinde ve parti eylemine bağlı olarak öğrenmeleri, yetişmeleri ve politik olguların için yapılması gereken işlerden biri ve önde gelenidir.

Sonuç olarak söylemek gerekirse, bugünkü durumu esas olarak parti eylemini sürdürmeye çalışmak yerine, ilçe eylemini ve ilçe çalışma ekplerine doğru yönlendirmek ortaya çıkan ve de etkiç olan sonuçların çözümünü bu yolla aramak gerekir. Bu suretle görüldüğü sıkışıklık önemi ölçüde hafifletilecek ve ilçe örgütleri çözümlüye tedbirler almada başarılı olacaktır. Diğer taraftan sorunlara böyle yaklaşmak yanlış adımı atmamıza da engelleyecektir.

Kitle örgütlerindeki sağ ve sol sapa malarla mücadele

Tarih, sosyalizmden, işçi ve emekçi sınıflardan yanadır. Bu genel doğru dünya sosyalist sisteminin başarıları, ulusal kurtuluş hareketlerinin zaferleri ve bu zaferlerin öncüllüğünü sosyalistler tarafından yürütülmesi ve kapitalist ülkelerde işçi ve emekçi sınıfların örgütlü mücadelerinin gelişerek çığnması ile her geçen gün kanıtlanmaktadır. Bu gelişme Türkiye için de doğrudur. Türkiye'deki son elli yıllık ve özellikle son yirmi yıllık gelişme, işçi sınıfının yasal partisine ve emekçi kitleleri örgütleme yönelik kitle örgütlerinin ortaya çıkması, gelişmesi ve Türkiye toplumunda etkin birer güç haline gelmesi, tarihini, Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin yana bir gelişme içinde olduğunu göstermektedir. Bunun en önemli ölçütlerinden birisi, kitlelerin örgütlü mücadelerinin eriştiği noktadır. Türkiye işçi Partilerinin önderliğinde kulan ve gelişen DİSK, bugün arşı TÜRK İŞ karşıında güçlü bir amaçlı haline gelişmiş, yüzbinlerce işçiyi bünyesine barındıran devrimci bir ekonomik kitle örgütüdür. Binlerce öğretmen öğrenci Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) ve 1971 sonrası kurullar çığnen TÖB - DER öğretmenlerin biricik örgütü olmuştur. 1971 öncesi Teknik Elemanlar Sendikası (TEKSEN) ve sonra da Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) tüm teknik elemanların kitle örgütü olmuştur. Türkiye'deki bütün mühendisleri ve mimarları zorunlu olarak olsa bünyesine barındırarak meslek örgütleri, birer kitle örgütü olarak ileric, demokrat bir çizgi izlemektedir. Memurların kitle örgütü olan TÜM - DER her geçen gün daha geniş bir kitleyi temsil etmekte, çığnenmektedir. Öğretmen üyeleri ve asistan örgütleri, mahalli dernekler, kooperatifler gelişen birer kitle örgütü niteliğindedir. Türkiye'de toplumsal muhalefetin en önemli unsurlarından biri haline gelmiş olan kitle örgütlerinin, örgütlenme ve faaliyet alanı bünyesine ilgili bir noktaya gelmelerinin tesbiti, aynı zamanda bu örgütlerin mücadelerinin bir üst düzeye çıkarılması sorunu gündeme getirmektedir. Bu ise, birer kitle örgütleri olarak sendikalar, öğretmen - memur - teknik eleman - dernek ve birliklerinde, mahalli dernekler ve kooperatiflere uygulanması ve yanlış çalışma anlayışlarının tesbitini ve birer sapa haline gelmiş olan görüşlerini sosyalistlere yararşı bir şekilde kitle örgütlerinde silinmesi çalışılması zorunlu kılmalıdır.

SAPMALARLA KARŞI MÜCADELENİN GEREĞİ

Kitle örgütleri, temsil ettikleri kitlelerin ekonomik ve sosyal hak ve çıkarlarını savunurlar ve bunların korunarak daha da geliştirilmesi mücadelerini yürütürler. Ve bu halde kitle örgütlerinin mücadeleri, Türkiye'deki bağımsızlık ve demokrasi mücadelerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Çünkü ekonomik ve sosyal haklar genel olarak demokratik hak ve özgürlüklerle ve ülkenin bağımsızlığı ile yakından ilgilidir. Kitle örgütlerinin mücadeleri, Türkiye'deki demokratikleşme sürecinin gelişmesi veya gerilemesi etkilidir bir faktör olabilir veya bir araç olarak kullanılabilir. Aynı zamanda, Türkiye'deki demokratikleşme sürecinin gelişmesi veya gerilemesi, kitle örgütlerinin mücadelerini etkiler. Dolayısıyla, kitle örgütlerinde doğru çalışma tarzı Türkiye'deki demokratik ortamın geliştirilmesine önemi katkılar bulacaktır, yanlış çalışma tarzı ise Türkiye'deki demokratik ortamı geriletecek birer unsur olabilirler veya birer araç olarak kullanılabilirler. Veya Türkiye'deki demokratik ortamın genel olarak gerilemesi, demokrasi mücadelerinin görece daha geri bir düzeye verilmesine neden olabilecektir veya neden olarak gösterilebilecek unsurlardan biri olabilir. Bu ise, yirminci yüzyılda demokrasinin en tutarı savunucusu olan sosyalistlerin kitle örgütleri sorunu dikkate eğilmelerini ve Türkiye'deki demokratikleşme sürecini durdurabilecek, geriletebilecek veya görece yavaşlatılabilecek unsurlardan biri olan ve birer sapa niteliğindeki bütün yanlış çalışma tarzlarına karşı son derece tutarlı bir mücadela vermelerini gerektirmektedir.

SAPMALAR

Demokratik kitle örgütlerinde sağ ve sol görünümlü ortaya çıkan sapa malar içinde sağ bir nitelik taşırlar. İşçi sınıfı hareketine ters düşenler, işçi sınıfı hareketinin kitle örgütlerinde çalışma tarzı olarak öngördüğü anlayışı ve yöntemlere paralellik göstermemeleri şeklinde biçimlenir. İşçi sınıfı hareketi, kitle örgütlerinin kitlelerin somut sorunlarından kaynaklanarak mücadeleni vermesini, ama bu mücadeli siyasetten ayrı bir mücadela olarak görmemesi, işçi sınıfı hareketi, işçi sınıfının iktidar mücadelerinin işçiyi sınıfın politik örgütlenmesiyle verilebileceğini, kitle örgütlerinin işi iktidar mücadelerini veremeyecekleri ancak kitlelerin ekonomik ve sosyal isteklerini örgütleyecek politik mücadeler içinde olabileceğini savunur. Ve işçi sınıfı hareketi, kitle örgütlerinde somut sorunlar etrafında bağımsızlık ve demokrasi mücadelerini işçi ve emekçi kitlelerinde en geniş birliktelikte savunulmasını, gerçekleştirmelerini savunur.

Kitle örgütlerinde sapa niteliğindeki dönüşmüş çalışma tarzları, yu-

karıda sözü edilen çalışma tarzlarına ters düşüğü için birer sapa malar. Görünümü ve hedefleri çeşitlidir. Söyle ki :

İşçi sınıfının örgütlü mücadelerini, işçi sınıfının politik örgütünü vereneceği bir türlü kabul etmeyen «sol maceracı» çizgiler, işçi sınıfının politik örgütünü disiplinle bir türlü uyandırmayan, sosyalizm mücadelerini sadece kitle örgütlerinde mücadela olarak kabul eder veya kabul etmese bile pratikte böyle uygularlar. Kitle örgütlerini iktidara yönelik bir mücadela örgütü olarak görüp, kitlelerin somut sorunlarına uğramayı küümşeyerek, sadece üst düzeye ve görünümlü politika yapan bu çalışma anlayışını özünde anarşist, kitlelerin kopuk sol maceracı bir sapa mada ve son tahlile demokrasi mücadelerini geriletme veya görece daha az etkili hale getiren bir unsur olabilir veya doğrudan bir araç olarak kullanılabilir. Bu çalışma tarzı kitle örgütlerinin mücadelerini birkaç kişilik grupların mücadeli haline dönüştürür.

Kitle örgütlerinin sadece somut ekonomik ve toplumsal sorunların mücadeleriyle sınırlamak ve kitle örgütleri mücadelerini politikaadan soyut, politikalar üstü veya partiler üstü bir mücadela olarak almak ve uygulamak. Bu ise kitlelerin gerisinde kalan sağ ve reformist bir çalışma tarzıdır. Ve özünde sermaye sınıflarını «herşeyi politikaadan ayrı görmek ve göstermek» siyasetinden farklı değildir. Kitle örgütlerinde doğru çalışma tarzı, ekonomik ve toplumsal sorunların politik niteliğini ve politikaya olan ilişkinin vurgulanması, emperyalist - kapitalist politikaların kitle örgütlerinin çalışma alanlarına yansınmalarını tesbit ve teşhis etmek ve birer toplumsal güç olarak kitle örgütlerinin toplumun demokratikleşmeye yolunda ağırlığını koymasını sağlamaktır. Bu anlayış ters düşen çalışma tarzı, ekonomik - toplumsal mücadeleri politik mücadelerde ayırda işçi reformist, sağ bir görüştür.

Kitle örgütlerinin, örgütledikleri ve örgütlemeyi hedefledikleri kitlelerin somut sorunlarından kopuk ve dolayısıyla kitlelerden kopuk bir örgüt haline getirecek bir tartışma alanı olmayan iten ve kitle örgütlerini, tabanı olmayan grupçuların, kitlelerin somut sorunlarına dayanmayan ve soyut olarak sürdürülen tartışma haline getiren çalışma tarzı. Bu, kitle örgütlerinde mücadelerini, kitlelerin somut hedeflerine en geniş ve mümkün olan ileric birlikteliğini gerçekleştirmeyi engelleyen grupçu, sektör bir çalışma tarzıdır. Bu anlayış, kitle örgütlerini, örgütün hedefleri açısından vereceği mücadelerin ve genel olarak bağımsızlık - demokrasi mücadelerinin en güçlü ve en etkin bir biçimde verilmesini engeller, bu niteliği ile de bütölüdür.

SAPMALARLA MÜCADELE ÜSLUP, TAVIR VE HEDEF

Kitle örgütlerinde sapa malarla mücadedeledi üslup ve tavır, kitle örgütlerinde en geniş yaygın birlikteliği geliştirici, kendü mücadelerinde ve bağımsızlık ve demokrasi mücadelerinde hedeflerine mümkün olan doğru yollardan varmasını sağlayacak anlayış ve esneklik olmalıdır. Mücadelerde kişileri ve örgütleri hedef almak yanlışlar. Ama kişilerin ve örgütlerin verili durumdaki politikalarını, bu politikalarının dolayı ve bu politikaları sürdüreceği kişi ve örgütlerin hedef almaması zorunludur. Bu zorunluluk, işçi sınıfının örgütlü mücadelerini gereğidir. Bu mücadelerde sürecinde, doğada, toplumda ve insan düşüncesinde değişimin esas olduğunu bilimsel sosyalizmin temel yasalarından biri olduğunu unutmamak, daha geri düzeydeki politikaları ve sapa niteliğindeki çizgilerin etkisinden kalkan, kalabilen kesimlerin ve unsurların düşüncelerinin gelişebileceğini, geliştirilebileceğini akılda tutmak son derece önemlidir. Bu ise esneklik gerektirir. Esnekliğin ahi uygulanması gereken kesim, taban oluşturan geniş yaygındır. Esnekliğin sınırları ise düşünceler ve politikaların değişebilirlik ve özellikle doğru bir kitle çalışması anlayışı çerçevesindedir. Bu arada örgüt yöneticilerinin yanlış politikalarıyla mücadede edenler, örgüt yöneticileri ile örgütü özdeşleştirmek son derece hatalıdır. Doğru olan, örgütün bu kitleyi temsil etmesi koşuluyla, örgüte sahip çıkmak ve örgüt yöneticilerinin yanlış politikalarını eleştirmekdir.

SAPMALARIN MADDİ TEMELLERİNİN TEŞHİRİ

Kitle örgütlerindeki sapa malarla en etkin ve en ikna edici mücadela yöntemi, sapa malarla maddi temellerinin tesbiti ve teşhididir. Öznelik (subjektivizm) değil, nesnellik (objektivizm) esaslı. Yani bir anlayış «revizyonist», «pasifist», «oportünist», «gostist» olduğu gündüğü veya zannedildiği için bir sapa değil, kitle örgütlerinde savunulduğu ve uygulandığı politikamın maddi temellerinin ve sonuçlarının «reformist», «pasifist», «oportünist», veya «gostist» olduğu için bir sapa olduğunu göstermek, göstermek ve onunla mücadela etmek esaslıdır. Örneğin, maden işi kolunda işçi sınıfının ileric birlikteliği Maden - İş'e sağlanırken Maden - İş'e karşı ileric Maden - İş'i önder-

27 MAYIS HAREKETİ

Bir toplumun tarihinde on yıl - yirmi yıl gibi bir zaman dilimi o kadar uzun bir süre değildir. Ama yine de on yıllık - yirmi yıllık sürelerde toplumun çeşitli sınıfları açısından önemli gelişmeler ve değişimler olablir, önemli dönüm noktaları yaşanabilir. 27 Mayıs 1960 Türkiye toplumunu içine bölünmüş önemli bir dönüm noktasıdır.

Bir dönüm noktası ancak nedeniyle 27 Mayıs 1960 için çok söz söylenildi. Kimileri, özellikle 1960'larda, 27 Mayıs hareketine büyük ölçüde bñ bakırlar. 27 Mayıs liderlerinin işçi ve emekçi kitlelerini liderleri olarak doğru ve göstermeye çalıştı. Kimileri 27 Mayıs hareketini tamamiyle emperyalizmin güdümlü bir hareket olarak yorumladı. Türkiye toplumunun işçi dinamiğindeki gelişmelerden bahımsız olarak değerdendirerek 27 Mayıs hareketini bütünüyle işçi dinamiğine bağladı. İşçi sınıfı adına politika yaptıkları ileri süren kimileri de 27 Mayıs'la başlanan hareketin aşkırı yönetimeinin devamını savunan on dörtlerini ve Türkiye'nin politikasını destekledi.

Bu birbirinden çok farklı yorumlara neden olan ve 1976 Türkiye'sinde Hüriyyet ve Anayasa Bayramı olarak kutlanan 27 Mayıs'ta neler oldu? 27 Mayıs hareketine neden olan toplumsal gelişmeler ve bu hareketin sonuçları nelerdir?

Bilimsel sosyalizmin ışığında değerdendirildiğinde açık olarak söylenebilir ki, 27 Mayıs hareketi bir devrim hareketi değildir. Çünkü bilimsel sosyalizme göre devrim iktidarı sımsıl içerdini değıstiren ve üretim ilşkileri sisteminde değdrtirmeye yönelik sosyal bir harekettir. 27 Mayıs hareketi bu anlamda Türkiye'de iktidarı sımsıl yapısını değıstiren bir hareket değildir. Ancak hemen ilave etmek gerekir ki, bu değerdendirme 27 Mayıs hareketinin getirdiğı ve 1960 öncesine göre daha özgür ve daha demokrat olan ortamı güçtümsemek anlamına gelmemektedir.

27 Mayıs hareketinin değerdendirilmesi için 1950 - 60 ve 1960 - 76 dönemlerinin inçelenmesi ve 1950 sonlarında Türkiye kapitalizminin sorunlarının değerdendirilmesi gerekir.

1950 - 60 arası Türkiye'de kapitalizmin geliştii dönemlerden biridir. 14 Mayıs 1950'de iktidara gelen Demokrat Parti döneminde, devletliçlik politikası ve devlet sektörünün kanadı altında ve İkinci Dünya Savağı kuollarında bir birikim ve mayalanma zemini geçiren özel sektör sanayi gelişti. Sanayileşmenin hız oramı arasında yükseldi. Burjuvazinin ve toprak ağalarının politik örgütü DP, 1950 öncesine baskı döneminin halk kitlelerini yarattığı tepkili değerdendirerek ve bu tepkinin desteğini olarak iktidar oldu. DP, iktidarımsı ilk dönemlerinde tarım ürünlerinin fiyatlarını şğışerek kırsal kesimin desteğini kazandı. Ancak DP iktidarı aynı zamanda Türkiye'de kapitalizmi geliştirmeye adımı ilkeyi ABD emperyalizminin kullanım ve denetimine sunduğuna açtı. ABD sermayesi 1950 - 60 arası dış yardımıyla ve başka girişimlerin altında ülkemize süratle girdi. Türkiye NATO, CENCO gibi emperyalizmin askeri ittifakları içinde yer aldı.

Emperyalizmin çağında her geri kalmış ülkede olduğu gibi Türkiye'de de kapitalist yoldan kalkınma mümkün değildi. Nitekim 1950' de büyük umutlarla ve müteşşec üretilen iş başına geçen DP, 1950 sonlarında hopnutsuzluk ilşkisi olan Türkiye'nin iktidarı olma durumunda kaldı. Ciddi bir devlatisyonun yapıldığı Türkiye ekonomisi ABD sermayesi de kurtarılacak durumda idi. Ödemeler dengesi sürekli açık verdi, iş pazar daraldı. Burjuvazi güttükçe artan bir pazar ve finansman sıkıntısı çekmeye başladı. Artık değer kitlelerini alabilirdiğine büyümeye ve bu kitlelerden daha büyük pay almak için sanayi burjuvazisi ile tarım ve ticaret burjuvazisi ve toprak ağaları arasında diki gelişmeler derinleşti. İşçi ve emekçi kesimlerin üretildiren aldıkları pay ise sürekli düşti. 1950 öncesine ülkede büyük itibarı ve olanakları olan asker ve sivil bürokratların durumu 1950 öncesine göre oldukça kötü bir düzeyde idi.

Türkiye kapitalizminin gördüğü bunalımlı dönemün en önemli göstergelerinden birisi de ekonominin DP iktidarı tarafından planlanmas ve girişimleri idi. Kapitalizmin anarşik yapısının doğal sonucu olan bunalımlı ölemek için sosyalist ülkeler tarafından öngörülen ve uygulanan planlı ekonomi, kapitalizmin anarşik yapısında uygulanmak istendi. 1960 öncesine, ekonomiyi ayaklamak için Koordinasyon Bakanlığı kuruldu. Ulaştırması örgütlenen yetkili planlar istendi. Zamanın başbakanı bir ekonomik danışmanlar kurulu oluşturdu. Ancak bütün bu girişimler sürerken, toplumdaki bunalım derinleşti. İşçi ve emekçi sınıfların -mıydınlığı tepkileri yoğunlaştı. Gittikçe büyüten işçi sınıfı 1950 - 60 arası ekonomik ve demokratik haklar için tutarlı mücadeleye örneklere verdi. 1964 sonrası bir çok işçi derneğı, birliğı ve sendikası kuruldu. Sendikaların grev hakkını elde etmesi için yoğun kampanyalar açıldı. İşyerlerinde baskıları, isten çıkarmaları protesto amacıyla bir çok direniş örgütledi. Bu direnişlere karşı dönem dönem bir çok sendika kapatıldı. Bu baskılar daha değışik bir düzeyde

aydınlar üzerinde uygulandı. Ve anti - demokratik girişimler, 27 Nisan 1960'da yapılan Meclis Tahkikat komisyonları ile doruk noktasına ulaştı.

Türkiye kapitalizminin tıkanacağı, sosyal sınıfların iyice ayrışmağı başladığı bu noktada 27 Mayıs hareketi oldu. Sosyal sınıflar ve burjuvazinin çeşitli kesimleri arasında ki ayrışma ve çatışmaların ürünü olarak toplumun parçalanmasına yönelenmesi ölemek üzere kapitalist toplumun sınıfları arasındaki ilişkileri dengeleyen, yeni düzenlemeye getiren bir politik rejime ihtiyaç vardı. 27 Mayıs hareketi bu yeni düzenlemelere yön açtı. Bu hareketin içindekilerin subjektif niyetleri ne olursa olsun, objektif olarak bu tarihsel görevi yerine getirdi.

Türkiye kapitalizminin tarihsel gelişiminin gerektirdiğı bu ayarlama ve düzenlemeye asker - sivil küçük burjuva kesimin yapımı olmasın konusuna değeri. Bu bağlamda, bu tabaka ve kadroların Türkiye'nin -batılılaşmasında ve işçi kapitalleşmesinde her bu süreçte gelişirici rol oynamıştır; bu tabaka ve kesimde sol, radikal hareketler 1960'dan itibaren başlamıştır. 1950 - 60 arası ekonomik durumda kötüleştiren, toplumsal prestij düşen bu tabaka ve kadroların işçi ve emekçi sınıfların DP iktidarını sorunlu görüyor, sosyal nedenini de politik rejimin bu yönünde eleştiriyordu. 1960 öncesinde, kuvvetler ayrımı, yürütme yetkilerinin kısıtlama ve dengeleme, bahımsız yarğı erki, yarı-gözetimin en çok üzerinde durulan ve tartışılan konulardı. Asker - sivil kadrolar ve küçük burjuva aydınlar açısından daha 1911 Anayasası bu konularda istedikleri değışiklikleri, güçleneleri ve devlet yönetimindeki kendilerinin etkinliklerini güçlendirici tedbirleri gerçekleştiriyor. Ne var ki, Türkiye'de de kapitalleşme ve burjuvazinin gücü, artık bürokrasi ve küçük burjuva aydınlar tabakasına eski politik etkinliğini geri veremeycek ölçüde gelişmişti.

Bu yeni düzenlemeler toplumun demokratikleşmesi yolunda ileri birer adım niteliğı kazandı. Bu niteliğıyle 27 Mayıs hareketi, bugün esas itibarıyla tamamlanmış olan burjuva demokratik devrimlerin oldukça önemli bir aşamasıdır. Sonuçları itibarıyla 27 Mayıs hareketi burjuvaziye ve özellikle sanayi burjuvazisine gelişme yolları esasa, 1960'ın tıkanıklığını geçici olarak da olsa aşmasını sağlamıştır. Diğer yandan 27 Mayıs sonuçları itibarıyla işçi ve emekçi sınıfların bilinçlenmeleri, ekonomik ve politik anlamda örgütlenmeler açısından önemli olanaklar sağlamıştır. Ekonomik ve demokratik haklar için, grev hakkı için, toplu sözleşme hakkı için direnişleri 1949'dan sonra yeni bir yükseliş gösteren işçi sınıfı, 1960 sonrası grev hakkını ve toplu sözleşme hakkını elde etmiştir. Politik örgütü olan Türkiye İşçi Partisi'nin kurumuştur. 1960'nın geldiği özgürüklerle sahip çıkan işçi sınıfı 1961 sonrası Sarışaına mitingi, Ankara'da yapıldı işçilerin Meclis'de zuhnediğı yürüyüşü, Anayasas'nın kabul edilmesinden hemen sonra başlatılan ve yürütülen grevler, işçi sınıfların birikiminin açık beğenileri olmuştur.

Görelî fikir ve düşünce özgürlüğü sonucu bilimsel sosyalizmin toplum içinde yayılması süreci hızlandı, bilimsel sosyalizmi öğretmeye yayınlar; çeviriler Türkiye'deki düşün hayatını ileri düzeyde çıkarmıştır. Yıllardır ekonomik ve politik örgütlenme özgürlüğünden yoksun olan Türkiye işçi sınıfı, 1960 sonrası döneminin olanaklarını değerlendirmişti. İşçi sınıfının yasal politik örgütü TIP kurulumu, sosyalizm Türkiye'de meşru bir olgu haline gelmiştir. İşçi ve emekçi kitlelerin bilinç düzeyi ekonomik politik örgütlenmesi gelişmiştir.

1960'daki bunalımlı dönemün zorunlu sonucu olarak bu demokratik hak ve özgürüklerle evet diyen burjuvazi, işçi ve emekçi sınıfların gücü, bu hak ve özgürüklerle sahip çıkarıcı geliştirdiğı mücadeleye karşısında gerilemiş ve 1960 hareketinin getirdiklerini reddetmeye başlamıştır. 1961 Anayasası sonrası çıkarılan ve Anayasas'nın özünü ters döşen yasaların anti - demokratik niteliğı bunun en somut belirtilerinden başlangıçtır. Giderrek, 1971'de lüks olarak nitelenen Anayasas'nın iki kez değıştirilmesi ve hala değıştirilmek istenmesi bunun diğer kanıtlarıdır.

Ne var ki, burjuvazinin bütün bu çabaları işçi ve emekçi sınıfların bilinçlenmesini, örgütlenmesini, ekonomik ve toplumsal istekleri için verdiğii mücadelesini durduramayacaktır. İşçi ve emekçi sınıflar artık esas itibarıyla tamamlanmış olsa burjuva demokratik devrimlerini ve bu sürecin önemli bir aşaması olan 27 Mayıs hareketinin getirdiğı demokratik hak ve özgürüklerin en güvencili savunucusu ve geliştirisicidir.

27 Mayıs 1960 hareketi önemli toplumsal sonuçlar yaratmış, zorunlu bir tarihsel süreç olarak ilkinin demokratikleşmesini hızlandırdı yolları açmıştır. Ancak hemen ardından burjuvazinin bu süreci yavaşlatma ve durdurma çaba ve girişimleri gelmiştir. Ve bazı demokratik nitelikli kazanımları yeniden el konulmuş, Anayasa iki kez değıştirilmiş bir çok demokratik nitelikli yasa geride doğru değıştirilmiştir. Bu olgular tarihsel olarak bir kere daha işçi sınıfının politik örgütlenişini denetiminde olmayan işçi bir hareketin bütün subjektif işi niyetlere ve çabalara rağmen işçi ve emekçi sınıflar için köklü ve kalıcı sonuçlar getiremeyeceğini göstermiştir.

3. Teknik Elemenlar Kurulaynda Genel Basın Berrice Boran'ın yapıdığı konuşmadan.

BİLMSEL TEKNOLOJİK DEVRİM VE TEKNİK ELEMANLAR

Bilimsel ve teknolojik devrim genellikle kabul edilmiş bir olgudur. Garauy'nin tezlerinden kaynaklanmıştır değidir, oradan çıkış sağlamıştır ve halen de onun görüşlerine dayanmaktadır. Bilim ve teknolojinin değdikçe doğrudan bir üretim gücü haline geldiği ileri sürülmektedir. Bilim ve teknik doğrudan bir üretim gücü haline gelmişse, o zaman bilim ve teknoloji somutla taşınmakta olan insanlar, yani teknik elemanlar da üretim gücünü içine dahil oluyolar, üretimde de ayrımcı duruma geliyolar ve böylece işçi sınıfının bir parçası haline geliyolar demektir. Ama unutmamalı ki bu bir süreçtir. Tamamlanmış değildir. Böyle bir süreç başlanmıştır, ilerlemektedir; çeşitli toplumlarda, çeşitli durumlarda göstermektedir. Mesela bilimsel ve teknolojik devrimin Türkiye'deki etkileri, Türkiye'de yaratıldığı sonuçlar, hiç şüphesiz gelişmiş, sanayileşmiş ülkelerdeki yaratıldığı durum ve sonuçlarla aynı değildir. Ama biz bilimsel ve teknolojik devrim sorununa meşgul olmak durumundayız. Çünkü Türkiye'yi hiç etkilememiş, hiç girmemiş değildir. Türkiye'de çok sınırlı çapta da olsa otomasyona geçmiş, tam otomasyona geçmiş fabrikalar, işletmeler vardır. Kaldı ki Türkiye'nin bir sanayileşme problemi vardır. Türkiye eler geçerken sanayileşecekse, bunu en ileri teknolojiye göre yapacaktır yani Türkiye sanayileşince önce 19. yüzyıldaki geleceksel sanayileşme diyebileceğimiz sanayileşmeye gidip, sonradan daha ileri teknolojiye olan otomasyona geçecek değildir, iş sanayinin kururken, kaynaklarının elverdiği ölçüde en ileri teknolojiye ulaşacaktır. Bunun için bu sorun, bugün için bizde yaygın olmasa da, biz de ilgililerdir.

Bir de şu bir, hem bu bir süreç ve hem de bu süreç çok ilerdeği, hatta tamamlanmış hale geldiği zaman bile tahmin olunur ki teknik elemanlar arasında yine de doğrudan üretimde değer yaratan durumda olmayan, daha ziyade hizmet üreten, hizmet yapan bir kesim bulunacaktır.

Otomasyon ilerledikçe iş yöntü bu süreçte teknik eleman ve teknik eleman olmayan işçiler arasındaki farkları ortadan kaldırmakta, bu iki kitleyi birbirine yaklaştırmaktadır. Eski tabiriyle, birbirine mezmezmektedir. Bu ikili süreç şudur: Bir taraftan da önce işaret ettiğimiz gibi teknik elemanlar değer üretici duruma gelmekte ve doğrudan işçi sınıfına dahil olmaktadır; diğer taraftan ise geleceksel sanayide işçilerin çoğunluğunu teşkil eden, sade, düz işçi, kalifiye ol-

mayan işçiler işçi ortadan kalkmaktadır. Otomasyona yeni bir işçi tipi ortaya çıkacaktır ve bu işçi tipi bir nevi tekniker, bir teknisyendir. Mutlakada düz, kalifiye olmayan işçiyi kıyasla daha üst eğitim görmüş, daha bilgili, daha uzmanlığı olan bir işçi tipidir. Klasik makinelenme sürecinde, sanayi devriminden sonra meydana gelen durumdur dedi ki, o makinelenme sonucu işçinin mekaninin pasif bir parçası haline gelmiştir. Ama otomasyonda böyle değil. Otomasyonda geleneksel sanayileşme, makinelenme arasında nitel fark var. Geleneksel makinelenmede, eski tip makinelenmede—büğüne kadar sürüyor— işçinin bedenen yaptığı işler makine tarafından yapılır hale gelmiştir. Ama makinelerin denetimi, yaşlağı yapıldığı zaman bunun gözlenmesi, makinelerin durdurulması, hatanın düzeltilmesi gibi işleri işçi yapardı. İşçinin denetimi altındaydı. Halbuki otomasyon ile sadece bedendi işler, sadece kol ve el işleri değil; zihni değıdirmiş, zekiya iliskili faaliyetler değıdirmiş işlemler de makinelenmiştir. Otomasyonda sadece üretim meydana gelmemektedir, üretim süreci devamlı bilgisayarlar aracılığıyla kontrol edilmekte, süreç devamlı kontrol altında tutulmaktadır; yanlışlıklar, kusurlar, aksaklıklar devamlı belirtilmekte ve hatta bu aksaklıkların otomatik olarak belli bir ölçüde düzeltilmektedir. Yani eski makinelenmede işçilerin devamlı faaliyetleri yaptığı işler makineleniyordu, otomasyonda ise zihni işlemler, zekiya ilişkili işlemler makinelenmiş hale geliyor. Böyle ikili bir süreçle teknik elemanlar işçi sınıfı arasında ki ayırımı gidererek ortadan kalkıyor ve bunlar bir birleşmeye doğru yöneliyorlar. Ama bugün birleşme büyük çapta meydana gelmiştir; artık teknik eleman ve işçi sınıfı ayırımı yapılmaya ilanı yoktur; bunlar tek bir birim gibi ele almak lazımdır diyemeyiz, bu ayrıklıktı vardır.

Bugüne kadar, bir de doğrudan doğrunya üretim sürecindeki gelinmesi, sosyal değışeri gelen bir takım etkiler de teknik eleman grubuyla işçi sınıfını birbirinden ayırır. Bunlardan birisi şu olmuştur. Kafa emeğine kapitalist sistem el emeğinden daha fazla ücret ödeme eğilimi göstermiştir. Şimdi bir sosyalist topluma bile, biliyorum ki teknik elemanın geliriyle kalifiye işçinin, hele kalifiye olmayan işçinin geliri arasında fark vardır. Çünkü yaptıkları işin, harcandıkları emek gücünün niteliğinden fark vardır. Ama kapitalist sistemdeki gelir farkları yalnız bu farklardan dolayı değildir.

Uzman elemanlar, hele uzmanlığı ne derece yüksekse o ölçüde kapitalist tarafından, işveren tarafından satın alınarak istenilmektedir. Bunun için, emeklerine göre verilecek olan değer üstünde, daha kendii işçülerini yeniden üretmek için verilmesi gereken değere üstü ücret ve maaşın üstünde, daha yüksek ücret ve maaşlar verilmektedir. Bil-

Kitle örgütlerindeki sağ ve sol smparlarla

(Baştarafı 5. sayfada)

emek ve örgütlenme bölüğü bir anlayıştır. Memurların ilerici birlikteliğii Tüm - Der'de gelirsin. Tüm - Der'e Karşı Mem - Der'i önmek bölüğüdür. Yada teknik elemanların mesnel olarak üretici olduğu, üretim araçlarına sahip olmadığı, birer emekçi oldukları gerçeğini yadsınmak, teknik elemanların işçi sınıfının yanında yer alması gerçeğini yadsınmak ve teknik elemanların işçi sınıfı sendikalarının dışında örgütlenmelerini önmek bölüğü bir politikanın ifadesidir. Ancak bu işçi somut olgulara dayanarak bölüğüde ve smparlarla Karşı verilmek mücadelesine, uzun vadeli başarıyı getiren, kitlelerin önünde en kalıcı eden ve hatta gidersek yanlış çizgilerin sempozizanların ve militanların ilka olmasını sağlayacak olan bir mücadeledir. taridir.

ÇÖZÜM YOLU OLARAK, İLERİCI PROGRAMLAR

Kitle örgütlerindeki smparlarla en etkin mücadele yolu ilerici program alınmasıdır getirmektedir. Ancak kitlelerin somut sorunlarından kaynaklanan programların en geniş ve mümkün olan en ilerici birlikteliğı sağlayabilmesi için değışen, kitlece, programların kitlelerin somut sorunlarından kaynaklanması, elbette örgütlerine uygun programlar olması gereklidir. Doğru programlar ve hedefler etrafında hareketleştirilerek en geniş kitlelerin katılabilmesi için güçlü, tutarlı ve kalıcıdır. Özellikle 1976 Türkiye'sinde, kendine taban arayan faşizmin kitle örgütlenmesine yönelik ve bu alanda uluştığı nokta göz önüne alındığında, anti - faşist programlara dayalı ve mümkün olan en ilerici ve en geniş birlikteliğı kitle örgütlerinde oluşturulması, tutarlı, kalıcı ve canlı bir birlikteliğı hayata geçirilmesi tüm sosyalistlerin dene gelen bir görevidir.

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE MAOİZM

BİR EVRENSEL SAPMA

Günümüzün evrensel sapmalarından biri olan Maoizm, bütün dünyada, kısa süren bir taraftar toplama döneminde sonra, hala etki alanının daraldığı bir dönem yaşıyor. Bunda, Mao'una katışı verilen etikli ideolojik mücadelenin olduğu kadar, Maoizmin dünya devrimci güçleri arasında bir destek bulamamasının da önemli payı vardır. Maoizmin kısa tarihi, sürekliliği ve tarihî önemidir. Ama bu olgu, onun tehlikesini azaltmamış, aksine daha da tehlikeli bir niteliğe büründürmüştür: İlerici güçler arasında etki kuramayan bu çizgi, gericilikle işbirliğini pekiştirme, dünya ve yurt politikasında gölge de zararlı olmaktadır.

Bütün sapmaların ortak niteliğini düşünmek istediğimizde, onlara karşı mücadelenin başa- rısı için en önemli şartlardan biridir. Yeni sapmaların yeni biçimlerde ortaya çıkması, onların öldükleri faklılığı değil, taraftar bulmak için başvurdukları yöntemlerin farklılığını gösterir. Maoizm de, başlangıçta göe- aher yöntemlerle ortaya çıkmış, fakat pratik- yeri kazanılmaz denektisi onun da diğer sap- malarla ortak temeline oturma çikarmıştır. Dünyada da Türkiye'de de böyledir.

Nedir bu ortak temel? Bütün sapmalar, devrimci mücadelenin sınıfın, evrensel temellerinden sapmıştır, bir grubun veya kesim- nin tekeline verilmesi çabasında kaynakla- nır. Bu nedenle bütün sapmaları «böbülelülük» temeline oturtmak mümkündür. Bütün sap- malar ulusal düzeyde Parti oluşuna karşı çikmalarında, uluslararası düzeyde de «mili- yetçilik», «ölgeçlilik» özelliklerini taşımalara- rında birleşirler.

Maoizm de, kendisinden önceki Troçkızm ve sağ revizyonizm gibi, bu özellikleri değişik biçimlerde tekrarlamıştır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, milliyetçi bir nokta- dana hareketle, Maoizmin önceleri uluslararası işçi sınıfı hareketine «leştirmek», büsbüt- ünün onun dışına çıkarak karşı gücüne aynı safa yerleşme noktasına geldikleridir. Maoizmin tek tek ülkelerdeki faaliyetleri de, gruplu- luğu Partiy'e muhalefet etmekte, Partiy'e mücadeler etme noktasına geçirmişlerdir. Bütün sapmaların kaçınılmaz sonu budur.

MAOİZM VE DÜNYA DEVRİMCİ HAREKETİ

Daha yakından baktığımızda, Maoizmin izlediği rotanın, dünya devrimci sürecinin bir bütün oluşturana parçalarını birbirine alternatifi saymak olduğu görülür. Bu yönde ilk adım, Çin'in ulusal özelliklerini ve bağımsızlığını, işçi sınıfının uluslararası birliğine bir alternatif haline getirilmesi, Çin devriminin evrenselleştirilmesidir. Çin devriminin Mao grubuna mal edilmesi, uluslararası planda bilimsel sosyalizme alternatif olarak bir «Mao Zedong düşüncesinin çıkarılması», ulusal düzeyde de Partiy'e karşı bir kişiyi başına kurmaktır. Milliyetçilik, uluslararası işçi sınıfı hareketini bölme, uluslar arası hareketleri sosyalist

sisteme bir alternatif haline getirmeye yönelmiştir. Maoizm, kendisi gibi düşünme- yen işçi sınıfı partilerinin devrimci misyon- larını yitirdiklerini dünya devriminin merkezinin bağımlı ülkelere kaydığını ilan etmiştir. Bütün bu tavrın alışların ilkel bir po- litikaya dayanmadığı, çizilen zig zaglarla orta- ya çıkmıştır.

MAOİZMİN TÜRKİYE'DEKİ BİÇİMİ

Maoizmin Türkiye'de de ortaya çıkışı, temelde entellektüel bir anlaşmazlığın sonucu değildir. Kimileri, Türkiye'de sosyalist örgütü dağıtmayı amaçlayan bu çizginin, sadece Türki- ye için bir «devrim stratejisi» arayaşı olduğu sanmıştır. Böylece de Maoizmin Türki- ye'de nasıl diğer sapmalarla içiçe geliştiği, onlarla işbirliği yaptığı bir süre gözlerden saklanabilmiştir. Maoizmin, 1970'lere doğru, örgüt dışı aktımlar arasında kendi kişiliğini bulduğu soralarda, «maeracılığa» karşı çıkar gözükmüşse de, yanılığı imkân vermiştir. Maoizm böylece kendisine dar bir taban bulabilmiştir. Fakat Türkiye Maoçuluğuna Partiy'e karşı diğer sapmalarla birlikte mücadeler etmekte başka bir pratik eylemi olmayış, aradaki sözde farklılıklarla bütünüyle silmiş, ortak yönleri daha çarpıcı bir biçimde ortaya koymuştur. Uluslararası düzeyde de «Sovyet aleyhtarlığı», Maoizmi yalnız «sol» sapmalarla değil, başlangıçta aşk püs- küdür göründüğü sağ revizyonizme de bü- tünleştirmektedir.

Gerek Türkiye'de gerekse dünyada önceleri yeni bir alternatif sanılan Maoizmin, özünde gericiliğin işine yarayan diğer sap- malarla bir olduğu, bugün yalnız sosyalistler- in de, ilerici kesimlerin de giderek daha çok kabul ettikleri bir gerçektir.

Maoizmin bütün politikaları, objektif si- nifsel çözümlere değil, soyut iddialara dayandırılmakta; zaman ve zemin değişikçe bu iddialar da değiştirilmektedir. Bu elektik yapı, çizilen zigzaglar, Maoizmin, dar bir grubun geçici uzlaşmalarına dayandığını belgelermektedir. «Maoizm» genel başlık altında toplanan grupların, bu zigzaglı yöl üze- rinde, sık sık kendi aralarında da kavga- ya tutuşmalarında şaşılacak bir yan yoktur.

MAOİZM NEREYE KADAR GELDİ?

Maoizmin dünya politikasındaki rotası, kendisine en uygun müttelikleri edimeye doğ- rultusunda olmuştur. Güncel hedeflerin, muhtemel mütteliklerine göre belirlemiştir. Ulus- lararası işçi sınıfı hareketinden ve ulusal kurtuluş hareketlerinden destek umduğu bir dönemde, Amerikan emperyalizmine karşı aştan kesilmiş Sovyet aleyhtarlığını «anti-revizyonist» propaganda sinurları içinde tutmuştur. Fakat bu destek umdu yitirdikçe, Maoçu yönetim devrimci hareketle bahni gide- cide süra indirimsi, kapitalist ülkelerdeki gerici güçleri sosyalist sisteme karşı iştirki- na yolunu seçmiştir. «Sovyetler Birliğinin artık «yönelen, aslı tehlike olan emperyalizm» ilan edilmesi; 9. CKP Kongresi sora- sında «sözüm ona» infatiylaya kullanılan so- s-

list sistem kavramının artık yok olduğunun açıklanması; dünya savasının kaçınılmaz oldu- ğu teorisi... bu gelişmenin sonucudur. Tipi- ki Türkiye'deki Maoçu çizginin işçi sınıfı hareketini «oportünist»likle suçlamaya başla- yıp, bugün «emperyalizm ajanlığı» suçlaması ile son bulması gibi.

Başlangıçta bir çok «tarafsız» grup ve kişi, Maoizmin, basit bir «Sovyet aleyhtarlığı» ile sınırlı kaldığını ve kalacağını sanmışlardır. Böyle bir «sınıf»ın olmadığı, anti sosyalizmin, devrim aleyhtarlığının, hemen sonraki aşama olduğunu hayat göstermiştir. Maoizm, SSCB'ne karşı tavırının ötesinde, bu gün bütün dünya politikasında olumsuz so- nuçları olan bir rotadadır. Maoçu yönetim silahlazlanmanın ve yumuşamanın karşısındadır; emperyalist askeri blokların gücümleme- sine taraftardır; sosyalist sisteme karşı AET vb. uluslararası tekel birliklerinin daha da kemikleşmesinden yanadır; uluslararası sta- tükunun değişmesinde uğruna, emperyalist ül- kelerin geri ülkelerle yeni sömürgeci birlik- ler oluşturmasını («AET'nin bir dizi Afrika ül- kesi ile yaptığı Lome anlaşması gibi) desteklemektedir... Bu rota, bütün dünyaya halk- larının çıkarlarına aykırıdır.

ŞİL'DEN TÜRKİYE'YE KADAR HER ÜLKEDE

Maoçu yönetimlerin gericilikle işbirliğini en çirkin örneği, Şil'deki faşist cuntayı beslemesidir. Politikayla bir çok kapitalist ülkeyi dahi ekonomik ilişkilere kesmek zo- runda bırakan cunta, 1975 yılında Çin'den 58 milyon dolarlık kredi almıştır. 9 Subat tarihli bir Şili gazetesi, Çin ve Şili yetkililer- inin, bu yıl içinde 100 milyon dolarlık bir kredi daha verilmesini görüştiklerini bildir- mektedir. Cunta tarafından eski sahiblerine devredilen Baktı Sirkeli, 1975'te Çin'e 8 bin ton bakır satmıştır ve bu yıl içinde de 34 bin tonluk yeni bir satış hazırlanmaktadır. Bütün bu bağışlar, Çin'in 113 milyar dolarlık dış ticaret açığına rağmen yapılmaktadır. Bu açık 1979'de 3 milyara çıkacaktır. Çin yöneticilerinin Şili'ye sattıkları en önemli mal ise, silahlardır. Çin yöneticilerinin bu işbirliğinin tek nedeni, Pinochet cuntasının en keskin Sovyet aleyhtarlığı yapması ve Mao- izmin Latin Amerikadaki etkinliği için bir payanda olabilme ihtimalidir.

Bu politikanın Türkiye'deki izdüşümü, Sovyet aleyhtarlığına sarmalaya çalisan gericilikle aynı hiza zahmetisiz oturmaktadır. Maoçular, CKP itidarının sosyalist sisteme iyi ilişkilere ayakları düşen, bölgedeki sovyet aleyhtarlığına dayalı bağları güçlendiren, bü- tün girişimlerini, emperyalizmin yararına da olsa desteklemektedirler. Dillerine doladık- ları «bloksuzlu», «iki siper devlet», karşı olma gerekçesi ile istemedikleri anti-emperyalist, barıştan, silahlazlanmadan yana ol- dukları için değil. Bunun için de, SSCB'ne karşı gücümleme gerekçesi ile, Türkiye'nin silahlazlanmasına karşı çıkmak bir yana; daha da silahlazlanmasını istemektedirler. Onların ki böyle bir blokuzluktur; tıpkı Şili'nin blok- uzluğu gibi!

Türkiye kamu oyununda ilk defa Çanakkale savaşını nedeniyle adı duyulan Çörcil o yıllarda İngiliz işçi sınıfı hareketine karşı burjuvazinin manevralarını hazırlıyordu. (Bu «ellik kati burjuva politikası» İkinci Dünya Sava-

1926 GENEL GREVİ

Savaş sonrası Avrupa

I. Dünya savaşı sonuna doğru ve savaş sonrasında Avrupa'da ve tüm dünyada büyük değişiklikler oldu. Özellikle Avrupa'da çeşitli hakları sadece savagan getirdiyi acacların, yoksulluk ve felaketlerden değil helki onlar- dan çok despotik yönetimlerden bunalmıştı. Sınıf savaşları için savaşı başlatan ve sürdüren egemen güçler, gücü gıda birleşen ve örgütlenen işçi ve emekçi kitlelerin karşısında tutunamaz oldular.

Tarihin sayını değiştiren 1917 Ekim ihti- lali tüm dünyayı işçi ve emekçilerinin gözle- rini bu ülkeye çevirmelerine ve bu ülkede- ki olaylardan etkilenmelerine neden oldu.

Maoeracılığa yönetim bu ülkede kurulan Sovyetlerin eline geçti. Ancak aylar sonra Roman ordusunun müdahalesiyle işçiler yönete- minden uzaklaştırıldı.

Almanya'da sağ darbeyle işçiler genel grevle cevap verdiler. Sağ darbe çokertildi. İşçi sınıfının gelişen devrimci hareketi ancak sosyal demokratların ihanetleriyle bastırıldı.

İtalya'da gelişen işçi sınıfı hareketine karşı Mussolini faşist partisini kurdu ve kan- li terör eylemlerine girişti.

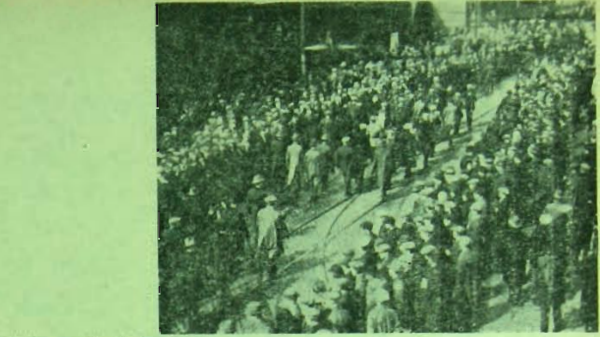
«Büyük Britanya İmparatorluğu» ise Hin- distan'dan Mısır'a ve Londra'ya kadar gelişen işçi hareketleri ve ilerici akımlarla temellerinin sarsılmaya başladı. Öte yandan İngiliz iş- çileri hareketi yüz yıldan beri görülmemiş bir yoğunluğa ulaştı.

1917 büyük Ekim devrimini bağlamak için hazırlanan emperyalist müdahale karşı. İn- giliz işçileri «ellerinizi Rusya'dan çekin» adı altında eylem komiteleri kurdular. Bu komite- ler tüm İngiltere'ye yayıldı ve büyük işçi kit- lelerini sardı. «Örgütülü işçilerin tüm gücü bu müdahaleyi önlemek için kullanılacaktır.» diye bildiriler dağıtıldı, grevler yapıldı.

Bu arada işçiler Bavarya Sovyetini kur- dular. İşçi sınıfının bu eylem gücü ve potansi- yeti, yetenekli ve kararlı liderlerinin olmayı- şı, siyasi partisinin yeni ve güçlü oluşu gibi nedenlerle daha ileri boyutlara ulaşamadı. An- cık genç Sovyetler Birliğine yapılması tasarla- nan emperyalist müdahaleyi önledi.

Ekonomik bunalmış git cide derinleşmek- teydi. İşsiz sayısı milyonları bulmaya başla- mıştı. 1918 ve 1919 yılları arasında grevler ve işçi hareketleri dalga dalga tüm İngiltere'yi sarmaktaydı.

Türkiye kamu oyununda ilk defa Çanakkale savaşını nedeniyle adı duyulan Çörcil o yıllarda İngiliz işçi sınıfı hareketine karşı burjuvazinin manevralarını hazırlıyordu. (Bu «ellik kati burjuva politikası» İkinci Dünya Sava-

şından sonraki yıllarda ise soğuk savaşın yü- rütücülerinden biri olarak kendini göstere- cektir.) Böyle azalt işçi sınıfı ve sosyalizm düş- manlarının iktidarındaki burjuva yönetime karşı İngiliz işçi sınıfının partisi yeterince güçlü değildi. Sendikalarına oranı çok düşük- tü, sendikacı işçilerin bir bölümü ise küçük yerel sendikalarda örgütlendi. Merkezi sendi- kalı örgüt (en büyük konfederasyon) T.U.C. (Trade Union Congress) ise sosyal demokra- t liderlerin kontrolü altında idi.

Genel grev

İngiliz ekonomisindeki en buhranlı sani- yi kolu geri teknolojiye dayanan kömür ma- denciliğiydi. Savaş sonrasında yük zeldıkları elinde olan bu işletmelerde esasen zor du- runda olan işçilerin, ücretlerinin indirilmesi, fazla çalışma şartı uygulanması, bir kısmının işlerinden çıkarılması, gibi nedenlerle yaşamaya çalışma şartları iyice zorlaştı. Bunun üzerine işçiler grevle çıktılar. Patronlar da buna karşı lokaft ilan ettiler. Grev ve lokaft ilanları bütün maden işletmelerine yayıldı. Maden iş- çilerinin kalbi taleplerine ve eylemlerine ilk destek demiryolu işçilerinden geldi. İşve- renler lokaft ilanlarını geri almamak için tak- dirde tüm İngiltere çapında kömür ulaşımına ambargo koyacaklarını bildirdiler. Ve T.U.C. bu kararı onayladı. Olayların gelişmesinden ürken hükümet, işçi sınıfı ile mücadeler et- mek için yeterli dercede hazırlıklı olmadığı için lokaftın kaldırılmasını sağladı... Ve ma- den işçilerine dokuz aylık bir süre içinde so- runlarına çözümler getirileceği bildirildi.

Parlamento'da bir «kömür komisyonu» ku- rularak sorun «komisyona havale» edildi. Bur- juva iktidarı zaman kazanmak istiyordu. Özel polis birlikleri kuruyor, işçi sınıfı partisinin militanlarını sudan bahanelerle tutuklayarak yakkılamakta olan genel grevde etkinliklerini karmak istiyordu.

Öte yandan T.U.C. son ana kadar genel grev hazırlığı yapmadığı gibi bütün ümidini uzlaşırma komisyonu raporuna bağlamış be- kiyordu. Bu tutum T.U.C. yöneticilerinin uz- laşırma tavrının bir sonucuydu. Oysa işçi si- nifı partisi «hükümetin kapitalistler lehine ca- listığını bu kez daha elverişli koşullar altında ve daha yeni metodlarla işçi sınıfıyla müca- deleye hazırlandığını, saldırıının başarıya ulaşması için her çareye başvuracağını, işçi- lerin birleşik cephesini yıkıma yöneldiğini, genel grev için hazırlık yapılmaması gerektiğini vb.» belirtirken T.U.C.'u uyardı. Ancak tüm uyari ve çağırılara rağmen T.U.C. ve ona bağı- li sendikalar son ana kadar hiç bir hazırlığa girmediler. Genel grevden bir anlaşmaz- lık olduysa, sonuçta en çok işçiyi sarsacağı ve daha başından itibaren başarısızlığa uğra-

maya mahkum olduğunu, sanayinin herhangi bir dalındaki anlaşmazlık için o daldaki işçilerin grev yapmasında doğal olduğunu ve di- renişe diğer iş kolularındaki işçilerin katılma- sının anlamaz olduğunu» söyleyecek militan işçilerin ve işçi liderlerinin etkinliklerini kır- mak için her türlü yalan ve baskıya başvurdu- lar.

Bütün bu olumsuz şartlara rağmen 3 Ma- yıs 1926 günü İngiliz işçi sınıfı genel grevi başlattı. Bütün bölgelerde eylem komiteleri kuruldu. Bir çok yerde polisler bir kişiyi yar- dırlayabilmek için mahkemeye götürülen ey- lem komitelerinden izin almak zorunda kaldı- lar. Eylem komiteleri çok kısa bir süre içinde burjuva iktidarı karşı alternatif yönetim olarak ortaya çıktı. Genel grev işçi sınıfı dayanamaz tam olarak perçeleşti. İngiliz iş- çisi sınıfını bu eylemine döndürün dört bir yanındaki işçi örgütlerinden «yardım ve destekleme» mesajları geldi. İngiliz sömürsüz ül- lenda ezilmiş olan Hindistan işçileri bile grev- clere bağış yolladılar.

Genel grevdeki işçilerin bu dayanışması sürekten T.U.C. perde arkasında grevi kaldir- manın çarelerini aramaktaydı. Nitekim işçiler- nin moralierinden en yüksek olduğu, örgütlen- mesinin doruk noktasına ulaştığı 9. cu gün genel grev teretildi. Bu kararın alındığı yer grev- inin yürütücülerinden J. H. Thomas'ın dostu Güney Afrika'lı maden sahibi milyonerin malikanesiydi T.U.C.'un teslim olması yazıl- ma ile işçilerin değil, tüm İngiliz işçi sınıfına imhet oldu. Genel grevin böyle sonuçlan- ması ettibettek İngiliz burjuvaziyinin işine ya- randı. Ancak, yenilgiye uğratılmasında rağmen, 1926 genel grev İngiliz işçi sınıfı tarihinin al- tın sayfalarından biri oldu. Bu grevle İngiliz işçi hareketi yeni boyutlara ulaştı. Modern iş- çiler örgütleri ve işçi sınıfının partisi bu grev içinde ve bu grevden sonra gelişti.

Grevden alınacak en büyük derslerden birisi, sağlam, güvenilir, denememiş, ileri gö- rürlü ve yetenekli lider ve kadrolardan yok- sun işçi sınıfı hareketinin başarıya ulaşmaya- cağdır. Grev, işçi sınıfı hareketinin sendikalı alandaki başarısının politik mücadeden ve onun politik örgütünden kopuk olmasına bağ- lı olduğunu ve sosyal demokrasinin ekono- mik mücadeleri bile yönlendirmekte yeter- siz kaldığını ve sin tahilide burjuvaziden ya- na tavır aldığını bir kere daha ortaya koydu. 1926 genel grevi bu ve benzeri yanlışlıkların ve eksikliklerin bir kere daha ortaya çıkma- sı ve işçi sınıfı hareketinin dayanışmasının gücünü göstermesi bakımından son derece önemli. Dünya işçi sınıfının ve onun bir par- çası olan Türkiye işçi sınıfının bu olaydan ala- cağı büyük dersler vardır.

MC VE İSLAM KONFERANSI

Geçtiğimiz günlerde 7. İslam Konferansı İstanbul'da toplandı. Konferans öncesi ve konferans boyunca MC'nin TRT'sinde ve gündelik basında Konferans'la ilgili haberler ön sırada ve büyük puntolarla verildi. MC, İslamın nice fedakar ve sadık hizmetkarı olduğunu isbatlayabilmek için bütün hünerini gösterdi.

MC, Konferansı oluşturan ülkelerin özellikle Arap ülkelerinin dünya politikasındaki tercihlerinden çok dini görüşlerini ön plana almayı ve kitlelere göstermeyi, içinde bulunduğu sorunlara ve bu sorunlar karşısındaki çaresizliğine karşı kullanmak istedi. Böylelikle burjuvazinin 50 yıllık «laik devlet uygulaması» da rafa kaldırıldı.

Sokak ortasında ve herkesin gözleri önünde işlenen cinayetleri «karşı grupların çatışması» diye niteleyenler, «yönlendirilmiş kalem» den bahsedenerler «sessiz çoğunluğu meydanlara çağırınlar», sorumluluklarını hatırlayıp çareyi konferanstan uzaklaşmakta ve başka işlerle uğraşır görünmekte bulurken, kimileri de protokole ait şikayetler öne sürerek sessiz kalmayı yeğlediler.

Konferans dolayısıyla 12 Mart öncesinin «toplu namazları» biçimindeki kitlesel gösterileri, bu defa MC Hükümetinin öncülüğü ile tekrar edildi. Burjuvazinin radyosu, televizyonu ve gündelik basını da bu eylemleri zamanı ve sayfası yettiğince yoğun olarak yayıp durdu.

Bu suretle MC'nin konferanstan ne beklediği açığa çıktı. Kitlelerden soyutlanan MC «Yüce duyguları», «yüce ideolojisi» ve «yüce eylemleriyle» kitle tabanı arıyordu.

Gene aynı «yüce ideoloji» ile Ege ve Kıbrıs konularında dış politikadaki yalnızlığını gidermek için Konferansa tam üye olmayı, FKÖ'nün Türkiye'de büro açmasını kabul ediyor ve İstanbul'da «İslam kültürü için tarih, sanat ve araştırma merkezi» kurulmasını öneriyordu.

Konferans sonunda yayınlanan bildiride «Kıbrıs müslüman Türk toplumunun davasını kapsayan bağımsız ve tarafsız Kıbrıs cumhuriyeti içinde iki toplumun eşit haklarını ve

Kıbrıs müslüman Türk toplumunun, Kıbrıs meselesinin görüşüldüğü bütün uluslararası toplantılarda konuşma hakkı.» nın belirtilmesi ne kadar MC'nin istekleri doğrultusunda? Kaldı ki, **bağımsız ve tarafsız Kıbrıs** MC'nin anlayışıyla ne kadar çakışmaktadır? Bu kararı başarıya diye gösteren burjuva basını ve TRT acaba MC'nin üslerden arınmış, asker-sizleştirilmiş, bağımsızlığı ve toprak bütünlüğü milletler arası garanti altına almış demokratik bir Kıbrıs mı istediğini söylemek istiyordu?

«Konferans yasası» diye adlandırılan 7 maddelik anlaşma metninde herhalde en önemli maddeler 3. ve 5. maddelerdir. 3 maddede «ırk ayrımını, fark gözetmeyi bertaraf etmeye, ve sömürgeciliğin her şeklini ortadan kaldırmaya gayret etmek», 5. madde ise «kutsal yerlerin korunması için sarfedilen gayretleri ve Filistin halkının mücadelesi için yapılan desteği koordine etmek ve haklarını tekrar kazanmaları ve topraklarını kurtarmak için Filistin halkına yardım etmek» amaçlarını açıklamaktadır.

Hiç şüphesiz konferansı oluşturan, yönlendiren ve yönlendirecek olan «iç çekirdek», Filistin halkına ve Arap devletlerine karşı yönelmiş siyonist İsrail politikası ve onunla ittifak halindeki emperyalist ülkelerin tehditleri ile karşı karşıya olan Filistin halkı ve Arap devletleridir.

Petrolün stratejik bir hammadde ve önemli bir döviz kaynağı olmasının sağladığı olanaklar Arap ülkelerinin elindeki başlıca maddi güçtür. Türk burjuvazisi bu güce iki biçimde yaklaşmaktadır. Birincisi kısa vadeli. Ucuz petrol elde etmek ve döviz bulmak. MC bu kısa vadeli ve ivedi çözümler bekleyen sorunlarda başarısızdır. Başarılı olması için de bir neden yoktur.

Burjuvazinin uzun vadeli hesabı ise pazar sorunudur. Zenginleşen Arap ülkeleri geniş bir pazardır. Ve burjuvaziyi uzun vadeli sorunların çözümü için bu pazara mümkün olan en büyük ölçüde girmek istiyor. Konferansta tekil edilen ve şimdilik kaydıyla geri çevrilen «Türkiye'de bir istatistik merkezi kurulması» teklifi bu amaca yöneliktir.

Kısa bir zaman önce yapılan bir TUSİAD (Sanayi ve İşadamları Derneği) toplantısında büyük tekellerin sözcüleri aynı arzuyu defalarca dile getirmişlerdir. Arap pazarı, bu pazarın gereksinimleri ve Türkiye sanayinin bu pazara satabileceği ürünlerin tesbiti vb. uzun uzun tartışılmış, aylar sonra işte bu konferansa «istatistik enstitüsü kurulması» biçiminde ortaya sürülmüştür. Herhalde bu teknik nitelikteki (!) teklif üzerine girişimler ve pazarlıklar devam edecektir.

Konferansı oluşturan ülkelerin ortak ve temel özellikleri emperyalizme bağımlı yada onun askeri ve siyasi tehdidi altındaki geri ülkeler oluşlarıdır. Türkiye de bu kategoridedir. Türkiye anti - emperyalist bir dış politika izleyebildiği oranda bu ülkelere yaklaşarak iyi ilişkiler kurabilecektir. Oysa MC öteden beri kendini «batılı» sayan bir anlayışın temsilcisi olarak bu ortak özelliği bir kenara itip «din kardeşliği» sloganı ile ilişkilerini geliştirmek istemektedir. Ne var ki bu ülkeler, çok kısa bir süre önce ABD ile imzalanan ikili anlaşmaları, Türkiye'nin NATO üyesi olduğunu ve emperyalizmin güdümündeki dış politikasını «din kardeşliği» adına görmezden gelmeye «niyetli» değildir. Başarıszlığın temel nedeni budur. MC nin bu politikasını terk etmesi elbette söz konusu değildir. Bu yüzden başarısızlığa mahkumdur. Mevcut durumu bile koruyamamaktadır. Irak'a yapılan ziyaret ve sonuçları bunun yeni bir örneğidir.

Petrol zenginliği Arap ülkeleri için konferans yasasının 2. maddesindeki «iktisadi, sosyal, kültürel ... sahalarda üye devletler arasındaki işbirliğini kuvvetlendirmek» ise şimdilik Arap ülkelerinin kendi aralarında yardımlaşmalarından öte bir anlam taşımamaktadır. Bugün ellerinde biriken dövizlerle büyük uluslararası tekellerin ortağı olmak onlara daha rizikosuz gelmektedir. Büyük bir bölümünün sosyalist ülkelerle ilişkileri ise ortadadır. «Yüce duygular ve yüce ideoloji» bu konuda hiç bir etkinlik şansına sahip değildir.

Türkiye ve İran gibi birkaçı dışındaki konferansa üye ülkeler öncelikle konferans yasasının 4. maddesindeki «barış ve güvenlik», 6. maddesindeki «bağımsızlık ve milli hakları korumak» konularında titiz ve tavizsizdir. Tüm ekonomik ve siyasi tercihleri bu temele dayalıdır.

İyi ev sahipliği gösterileri, toplu namazlar, Anayasanın laiklik ilkesinin rafa kaldırılması belki Suudi Arabistan Kralı gibi bazıları memnun eder ama, Türkiye ile yakın iktisadi ve siyasi işbirliğine yanaşmaları için bir etken olamaz. Olmamıştır da.

MC gidecektir, gitmek zorunda bırakılacaktır. Bundan böyle uyanan kitleler ve onların demokratik istemlerini, «yüce duygular ve yüce ideoloji» ile durdurmak mümkün değildir. Anayasa ihlallerine rağmen, finansman zorlukları giderilemeyecek, pazar sorunu çözülemeyecektir.

partili, çark başağ'ın en iyi muhabiri, en iyi dağıtıcısı ve en iyi okuyucusudur.